

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode: 12:00 uur d.d. 12 april – 12:00 uur d.d. 13 april 2021

5.1.2e

Directie Communicatie

Vragen? Mail naar

5.1.2e

@minvws.nl

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan Covid-19 Nederlanders ziek door Covid-19 	<ul style="list-style-type: none"> Familie en vrienden getroffen Huisarts Bernard Nikkels Burgemeesters Ziekenhuizen 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici

Samenvatting & Karakterisering van de berichtgeving

- In de voorbeschuiving van de persconferentie concluderen media dat de kans klein is dat het kabinet vanavond met versoepelingen komt voor volgende week. In de vooruitblik wordt deze keer uitgebreid ingegaan op de verschillende oproepen die in aanloop naar de persconferentie worden gedaan met betrekking tot het heropenen van buitenruimtes. Burgemeesters dringen -in navolging van de G4-burgemeesters- aan op de heropening van terrassen of doorstroomlocaties om in geval van mooi weer de drukte te kunnen bestrijden. Daarbij wordt gisteren duidelijk dat verschillende ziekenhuizen de oproep steunen ('bijval uit verrassende hoek' schrijft AD daarover). Ook LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers staat er 'niet negatief tegenover'. Volgens De Telegraaf wordt de oproep om terrassen te openen steeds luider (zelf schrijft de krant 'Open het terras!' in koelienletters op haar voorpagina) en zorgt de oproep voor 'tweespalt' onder burgemeesters. De oproep wordt over het algemeen als opvallend gezien, en op verschillende manieren geduid; realistisch, kritiek vanuit eigen gelederen ('De handschoenen gaan uit in coronabeleid' kopt FD) maar ook als polariserend en dus onwenselijk.
- Verschiedende media leveren -nog voordat die gepresenteerd is- commentaar op het zogenoemde 'nieuwe openingsplan'. NRC introduceert het openingsplan als 'de nieuwste poging om de coronacrisis te vatten in een protocol'. Volgens de krant waren de vele pogingen om het virus te vangen in richtlijnen geen 'onverdeeld succes', want vaak zou het kabinet zich niet hebben gehouden aan de eigen doelstellingen. Volgens NRC lijkt het stappenplan geënt op de Britse praktijk. Hoewel Johnsons adagium "geen datums maar data" op het Binnenhof geen weerklank zou lijken te vinden. Volgens het Volkskrant-commentaar heeft het kabinet de verontwaardiging over uitstel van versoepelingen over zichzelf afgeroepen; "Nog funester voor het draagvlak dan geen perspectief bieden, is steeds perspectief bieden dat daarna weer moet worden herroepen." Al noemt Du Pré het ongeduld dat het kabinet in de greep zou hebben, 'intussen goed te begrijpen'. Ook politiek verslaggever Bas Knoop (FD) stelt dat het kabinet iedere keer zijn eigen teleurstelling organiseert. Volgens Knoop ondermijnen 'verwachtingen die keer op keer niet waargemaakt worden' het draagvlak voor de crisisaanpak en vergroot het de polarisatie in de publieke discussie over het beleid; "Ziehier de crux van het probleem. Het afgelopen jaar presenteerde het kabinet tal van versies van een routekaart, die als leidraad moet dienen wanneer er versoepeld kan worden en wanneer het tijd is de teugels juist aan te trekken. Om zich er vervolgens keer op keer niet aan te houden." Volgens Knoop lijkt het kabinet zich met het openingsplan vanavond "andermaal te stoten aan dezelfde steen". NB: ook rond de prikstop met het AstraZeneca-vaccin wordt kritiek geuit op de crisiscommunicatie.
- Uit onderzoek van Follow the Money blijkt dat VWS 925 miljoen in de 'Stichting Open Nederland' stort voor snelsteden bij evenementen. Volgens FTM is deze constructie hoogst ongebruikelijk, niet transparant, en ontbreekt toezicht op de besteding van het geld. Even later meldt Trouw dat twintig testbedrijven een kort geding aanspannen tegen Stichting Open Nederland. Het nieuws roept heel wat reacties op. Een Kamermeerderheid steunt de oproep van de SGP om aan het kabinet te vragen nog vóór het coronadebat de overeenkomst tussen VWS en Stichting Open Nederland openbaar te maken en kosten toe te lichten. Op Twitter spreken verschillende journalisten en andere invloedrijke twitteraars hun ongelof uit, wat klinkt als: "Wat is dit nou weer"; "Dit is toch heel raar?"; "Dit kan toch gewoon niet".
- De discussie over de prikstop met het AstraZeneca-vaccin onder 60-minners zet door, waarbij allerlei ideeën worden geopperd om het tempo van vaccineren toch zo hoog mogelijk op te voeren. Zo pleiten Hoogleraar Logistiek Jan Fransoo en hoogleraar risicocommunicatie Danielle Timmermans voor een meer 'pragmatische' vaccinatieaanpak.
- Huisarts Bernard Nikkels uit Breda vaccineert door met het AstraZeneca-vaccin bij 60-minners. Volgens Nikkels vinden zijn patiënten het 'prima' en interesseert het risico ze niet. "Ze zijn heel blij, tot huilens aan toe." Nikkels stelt dat hij zeker niet de enige huisarts is. De huisarts was gisteravond te gast in talkshow Op1. Daar stelde hij dat we in een 'oorlogssituatie' zitten en, zo zei hij, "...oorlog win je alleen door risico's te nemen."

SISOS (Slachtoffers – Identiteiten – Schade – Oorzaken – Scenario's)
Slachtoffers

- Bij de GGD-vaccinatielocatie Bollenstreek in Noordwijkerhout is maandagochtend een man van 77 jaar overleden na een vaccinatie met het Pfizer-vaccin. De man was gezond en had een gezondheidsverklaring.
- Het Franse persbureau AFP meldt dat in Europa inmiddels meer dan een miljoen mensen zijn gestorven aan de gevolgen van het coronavirus. Dat op basis van de aantallen die zijn bijgehouden door de afzonderlijke landen.

Informatiebehoefte

- Uit onderzoek van [Follow the Money](#) blijkt dat VWS 925 miljoen in de 'Stichting Open Nederland' stort voor sneltesten bij evenementen. Volgens FTM is deze constructie hoogst ongebruikelijk, niet transparant, en ontbreekt toezicht op de besteding van het geld. Bovendien zou de opdracht aan de stichting niet aanbesteed zijn, wat in strijd is met de wet. Even later meldt Trouw dat twintig testbedrijven een kort geding aanspannen tegen Stichting Open Nederland. De stichting zou één bedrijf - het Baarnse Lead Healthcare - onterecht hebben voortgetrokken, om op kosten van de Staat 200.000 toegangstesten uit te voeren. Er is sprake van oneerlijke concurrentie bij het organiseren van testevenementen, vinden twintig commerciële sneltesters. Voor die 400 testevenementen benaderde de stichting alleen het Baarnse Lead Healthcare, dat deze maand zo'n 200.000 sneltesten mag uitvoeren. Geen van de tientallen concurrerende testbedrijven werd benaderd voor de opdracht. Dat mag juridisch niet, benadrukken de sneltestbedrijven.
- LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers zegt dat in de ziekenhuizen 'alle zeilen moeten worden bijgezet', maar dat er geen sprake is van het 'zwarte scenario'. Volgens Kuipers moet de piek nog komen maar is het 'einde van de tunnel' dichtbij met straks een warmer seizoen en een verdere vaccinatie. Trouw en NRC plaatsen reportages van de grote druk op de zorg in twee verschillende ziekenhuizen. Het Anthonius ziekenhuis had gehoopt in de meivakantie 'het stuwmeer' aan uitgestelde operaties te kunnen inhalen maar dat gaat niet lukken omdat er dan nog te veel COVID-19 patiënten op de ic's liggen. In het HagaZiekenhuis ligt de ic 'tjokvol', aldus Intensivist Tim Janssen. Janssen waarschuwt dat het maximum in zicht is. Daarmee betreedt het ziekenhuis volgens Janssen 'de gevarenzone', want van een buffer is geen sprake.
- De LHV meldt dat huisartsen in verschillende regio's te maken hebben met een tegenvallende opkomst. In Zwolle bijvoorbeeld meldden huisartsen afgelopen weekend een opkomst van 50 tot 60 procent. Huisartsen vermoeden dat de berichtgeving rondom het AstraZeneca-vaccin een deel van de mensen 'huiverig' maakt voor de vaccinatie. Volgens een LHV-woordvoerder variëren de opkomsten wel.
- Uit een rondgang van [FD](#) zou blijken drogisterijen vaak tekortschieten bij de uitleg over coronazelftests die zij verkopen. Ook blijkt informatie in bijsluiters van zelftests niet altijd volledig en soms zelfs onjuist. Drogisterijenketens wijten het gebrek aan informatie vooral aan onwennigheid van personeel.
- In twee afzonderlijke onderzoeken die zijn gepubliceerd in het medische vakblad [The Lancet](#) concluderen wetenschappers dat de Britse variant is niet dodelijker dan de 'klassieke' coronavariant. Ook zijn de klachten die de Britse variant kan veroorzaken niet ernstiger. Wel is die, zoals eerder al was aangetoond, besmettelijker.
- De Gezondheidsraad is toch niet van mening dat mensen met een leeftijd onder de zestig jaar zelf voor het AstraZeneca-vaccin moeten kunnen kiezen als ze dat willen. Eerder op maandag citeerde de NOS nog een woordvoerder van de Gezondheidsraad, die over een mogelijke keuzevrijheid zei: "Wat ons betreft kan het." Er zou sprake zijn van een misverstand. Een woordvoerder van de raad laat weten dat het wetenschappelijke adviesorgaan "niet heeft geadviseerd over een keuzemodel en dat ook niet zal doen. Als die indruk is ontstaan, dan berust dat op een misverstand." De NOS schreef maandag dat mensen onder de zestig jaar die met AstraZeneca gevaccineerd willen worden, die keuze wat betreft de Gezondheidsraad zelf moeten kunnen maken. "Wat ons betreft kan het, maar het is aan de minister om dat te beslissen", zei een woordvoerder tegen de NOS.
- Bronnen uit de politiek en vrijetijdsector melden aan BNR dat het kabinet overweegt om een negatieve coronatest of vaccinatiebewijs te verplichten voor musea, dierentuinen en pretparken als ze straks weer opengaan. Hoewel niet bekend is wanneer doorstroombelangen de deuren definitief mogen openen, is volgens ingewijden het plan vanuit de overheid om daarbij de CoronaCheck-app in het begin te verplichten.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

- Huisarts **Bernard Nikkels** uit Breda vaccineert door met het AstraZeneca-vaccin bij 60-minners. Volgens Nikkels vinden zijn patiënten het 'prima' en interesseert het risico ze niet. "Ze zijn heel blij, tot huilens aan toe." Nikkels stelt dat hij zeker niet de enige huisarts is. Nikkels heeft semi-illegaal 100 flesjes extra besteld, zogenaamd voor mensen met overgewicht. Hij vindt het onethisch om de vaccins aan mensen met overgewicht te geven want volgens Nikkels is overgewicht een 'lifestyleprobleem'. Een eigen schuld dikke bult verhaal, die mensen kunnen ook afvallen. Als mensen met overgewicht bellen kunnen ze volgens Nikkels wel een vaccin krijgen maar de rest gaat naar andere groepen uit het patiëntenbestand. Nikkels zet ze in voor mensen die een transplantatie hebben gehad of die een neurologische aandoening hebben. Nikkels is aangesloten bij de Vereniging Praktijkhoudende Huisartsen (VPH) volgens hem zijn er meer huisartsen die zijn aangesloten bij de VPH die op dezelfde manier handelen. De huisarts was gisterenavond ook te gast in talkshow Op1. Daar stelde hij dat we in een 'oorlogssituatie' en, zo stelt hij "Oorlog win je alleen door risico's te nemen."

Betekenisgeving

- Het onderzoek van [Follow the Money](#) naar 925 miljoen euro die VWS in stichting Open Nederland stort voor sneltesten bij evenementen, roept heel wat reacties op. **Volt-Kamerlid Nilüfer Gündoğan** twittert: "€925 miljoen. Voor n commerciële partij die met n erger dan rammelende constructie voor n paar maanden sneltesten aanbiedt. Dat geld had zo veel beter kunnen worden besteed. Wat n wanbeleid." **PvdA-Kamerlid Attje Kuiken** twittert: "Een duizelingwekkend bedrag, niet volgens de regels en geen enkele controle. Vorige week hebben verschillende partijen al om opheldering gevraagd dit is echt bizar." **SP-Kamerlid Maarten Hijink** twittert: "Ministerie stort 925 miljoen voor entreetesten: in strijd met de wet, en zonder toezicht, stelt [Follow the Money](#). De SP stelde al [vragen](#) over dit schimmige proces: ..." (Hijink laat even later weten aanvullende vragen te hebben ingediend). De oproep van de **SGP** om aan het

kabinet te vragen nog vóór het coronadebat aanstaande donderdag de overeenkomst tussen VWS en Stichting Open Nederland openbaar te maken en kosten toe te lichten, kan op steun rekenen van een Kamermeerderheid. Op Twitter spreken verschillende journalisten en andere invloedrijke twitteraars hun ongelof uit: "Dit lijkt me vrij kwalijk en onwenselijk (en mogelijk in de toekomst abject en infaam)." (BNR-presentator Geert Jan Hahn); "Dit is toch heel raar?" (Sywert van Lienden); "Je zal maar horeca-ondernemer, sekswerker of zzp'er zijn en dit nieuws lezen." (Historicus Nadia Bouras); "Wat is dit nou weer" (programmamaker Tim Hofman) "Tijd kopen dus, en dankzij dit onderzoek weten we eindelijk hoeveel 'tijd' ongeveer kost." (ND-journalist Auke van Eijnsden); "Dit kan toch gewoon niet" (Volkskrant-columnist Harriet Duurvoort); "Ik mag toch hopen dat hier consequenties aan worden verbonden. Wat een verspilling." (Volkskrant-journalist Ronald Veldhuizen); "Snelsten zijn onbetrouwbaar. Ze zijn er om aan het begin van grote uitbraken snel enig overzicht te krijgen. Een noodmiddel. Dat het kabinet Rutte bijna €1 miljard overmaakt aan het bedrijfsleven om via snelsten evenementen te doen, is spelen met mensenlevens." (Zihni Özdil); "Ze kunnen echt niks. Wordt tijd voor een grote reset." (Jan Roos).

- Op verschillende plekken worden gebreken in de crisiscommunicatie van de overheid uitgelicht, bijvoorbeeld wanneer het gaat over het schetsen van perspectief (zie [verderop](#)) en wanneer het gaat over de risico's van het AstraZeneca-vaccin (zie [verderop](#)). Vaak wordt gepleit voor meer helderheid en consistentie. In gesprek met [NU.nl](#) zeggen communicatie-experts nog 'genoeg' verbeterpunten te zien bij het kabinet voor wat betreft publieksvoorlichting. Hun voornaamste boodschap: 'Betrek het publiek erbij.' Volgens de experts is het 'enige' wat het kabinet kan bedenken: 'doorgaan met die persconferentie.' **Communicatiewetenschapper Noelle Aarts**: "Je maakt de onzekerheid groter als je iedere keer iets belooft, maar dat vervolgens niet waarmaakt." **Hoogleraar ontwikkeling in de publieke opinie, Henri Beunders**, stelt dat ze bij VWS weinig geleerd hebben sinds de eerste golf. Ook **AD-columnist Ozkan Akyol** richt zijn pijlen vandaag op de crisiscommunicatie. Hij stelt dat het makkelijk is om 'cynisch' te doen over 'onze deskundigen en politici', maar dat zij deze crisis ook voor het eerst meemaken. Wat je hen volgens Akyol wel kunt aanrekenen is dat ze er na een jaar nog steeds niet 'uitblinken' in heldere en consistente communicatie. Hij noemt het ontzettend 'pover' dat onze gezagsdragers er niet in slagen om een alliantie te vormen en een heldere boodschap te verkondigen. "Je kunt ze wel vergeven dat ze de crisis niet de baas zijn, maar dat ze op het gebied van communicatie zo veel steken laten vallen, wat tot nog meer onrust zorgt, is kwalijk en zelfs gevaarlijk."

Discussie over vaccinatieaanpak

- De discussie over de prikstop met het AstraZeneca-vaccin onder 60-minners zet door, waarbij allerlei ideeën worden geopperd om het tempo van vaccineren toch zo hoog mogelijk op te voeren. In het AD pleiten Hoogleraar Logistiek Jan Fransoo en Hoogleraar risicocommunicatie Danielle Timmermans voor een meer 'pragmatische' vaccinatieaanpak en geven hiervoor 4 adviezen: 1. Geef AstraZeneca aan iedereen die het wel wil. 2. Houd het simpel: door het aantal doelgroepen met voorrang te verkleinen. 3. Benut de capaciteit die er wel is: bij de huisartsen is het 'chaos' en bij de GGD zitten ze 'duimen te draaien'. 4. Wees open over de risico's. In een interview met de Volkskrant richt mede-initiatiefnemer van actiecomité van huisartsen Het Roer Moet OM, Bart Meijman, zich ook op de volgens hem: 'gebrekkige' vaccinatiestrategie. Meijman vindt: 'Een dokter moet dapper durven zijn en risico's durven afwegen. Dat ontbreekt nu totaal. Volgens Meijman zit er iets verkeerd in de mentaliteit van de aanpak van de crisis: De strategie zou veel te 'afwachtend' zijn; "Een academische benadering zwaar doorspekt van een better-safe-than-sorry gedachtegang." Meijman is ook zwaar teleurgesteld in de Gezondheidsraad. Hij vindt het getuigen van arrogantie om niet te kijken naar Engeland waar zo'n 18 miljoen AstraZeneca-vaccins worden gezet met een groot positief effect op de volksgezondheid. Volgens hem zou de enige strategie moeten zijn: vaccineren, vaccineren, vaccineren. En daarbij steeds uitleggen hoeveel winst we daaruit halen.
- Een terugkerende vraag die wordt gesteld via de social mediakanalen van VWS blijft: wanneer ben ik aan de beurt? Ook laat men weten dat het 'te lang' duurt voordat ze aan de beurt zijn voor een vaccin. Daarnaast geven mensen aan zelf te willen kiezen welk vaccin ze krijgen. Ook zijn er net als afgelopen dagen reacties van mensen die wel met het AstraZeneca-vaccin willen worden gevaccineerd. Ook via de social mediakanalen van minister De Jonge komen reacties binnen dat mensen een 'vrije keuze' willen voor een vaccin, waarbij men laat weten het risico te willen nemen dat van toepassing is bij het AstraZeneca-vaccin. Ook reacties op het vaccinatietempo waarbij wordt vergeleken met Engeland.

Voorbeschouwing persconferentie

- In de voorbeschouwing van de persconferentie concluderen media dat de kans klein is dat het kabinet met versoepelingen komt voor volgende week. Het eerstvolgende moment dat nu wordt genoemd voor mogelijke versoepelingen is 28 april. Daarnaast komt de boodschap helder door dat er pas versoepeld wordt als de piek van de derde golf is geweest. Wel zou het hoger onderwijs heropenen per 26 april, zoals gepland. Waarmee die heropening zou losstaan van het nog te presenteren openingsplan. Ook deze keer weer benadrukken media dat het kabinet vandaag pas de knoop definitief doorhakt, maar dat het niet de verwachting is dat er nog veel verandert. Telegraaf-columnist Wouter de Winther weet te vertellen dat er tijdens het Catshuisoverleg afgelopen zondag wel degelijk een 'behoorlijke discussie' was; "Want ook de datum van 28 april zou net als 21 april een hoog koffiedikgehalte hebben. Het kan dus nog alle kanten op." Volgens De Winther wordt in het kabinet vooral naar half mei gekeken als de volgende 'bevrijdingsdag' (wanneer de meeste kwetsbaren gevaccineerd zouden zijn). Volgens de columnist valt in het kabinet te horen dat de huidige maatregelen 'waardeloos' worden nageleefd door de bevolking. "Daarbij, zo vermeldde een minister de voorbije week, wordt de avondklok flink omzeild." Volgens RTL Nieuws zal het kabinet vanavond vooral een beroep doen op ons

geduld. De boodschap zou luiden: 'Er is een openingsplan, maar houd nog even vol.' Ook verwacht RTL dat het kabinet meer bekend zal maken over een 'openingsplan' en dat we meer te horen krijgen over de vaccinatiestrategie.

- In de voorbesprekingen wordt deze keer uitgebreid ingegaan op de verschillende oproepen die in aanloop naar de persconferentie werden gedaan met betrekking tot het heropenen van buitenruimtes. Burgemeesters dringen -in navolging van de G4-burgemeesters- (aanhoudend) aan op de heropening van terrassen of doorstroomlocaties om in geval van mooi weer de drukte te kunnen bestrijden ("dit is niet meer te handhaven" zei bijvoorbeeld burgemeester Ahmed Aboutaleb, Paul Depla stelt voor om het vooral niet als versoepeling te presenteren). Daarbij wordt gisteren duidelijk dat ziekenhuizen OLVG, Medisch Spectrum Twente en het Amsterdam UMC de roep om snelle, gecontroleerde heropening van terrassen steunen ('bijval uit verrassende hoek' schrijft AD daarover). Ook LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers staat er 'niet negatief tegenover'. "Zolang dat een bijdrage kan leveren aan een grotere naleving, handhaving en regulering en het aantal besmettingen daardoor niet toeneemt, lijkt mij dat zeker een optie." Volgens De Telegraaf wordt de oproep om terrassen te openen steeds luider (zelf schrijft de krant 'Open het terras' in koeienletters op haar voorpagina) en zorgt de oproep voor 'tweespalt' onder burgemeesters; "De grote steden willen meer buitenruimte, maar daartegenover staan burgemeesters die het onverantwoord vinden en spreken van een 'onjuist signaal' aangezien de druk op de zorg nog steeds groot is." In het hoofdredactioneel commentaar van de krant wordt de conclusie getrokken dat het kabinet serieus moet kijken naar het pleidooi van de burgemeesters. Telegraaf-columnist Wouter de Winther weet te vertellen dat het kabinet 'woedend' was op de G4-burgemeesters; "Het kabinet gaf de G4 achter de schermen de wind van voren: tweespalt zou het draagvlak onder de bevolking verder doen afnemen." De burgemeesters zouden juist overvallen zijn door het Catshuis-voornemen, zo weet De Winther. "Het 'voorgenomen besluit' was immers in tegenspraak met wat het kabinet vorige week nog met de burgemeesters had besproken." In het redactioneel commentaar van de Volkskrant schrijft Raoul du Pré dat voorzichtigheid geboden is. De burgemeesters in kwestie zouden zich de huidige coronacijfers [druk op de ziekenhuizen] meer mogen aantrekken. In het FD-commentaar -getiteld 'De handschoenen gaan uit'- omschrijft de krant hoe de corona-aanpak vanuit verschillende hoeken wordt aangevallen; door LNAZ-voorzitter Ernst Kuipers, NVIC-voorzitter Diederik Gommers, actiecomité van huisartsen 'Het Roer Moet Om' en de G4-burgemeesters. "Het is even onplezierig als duidelijk: het - altijd al verdeelde - zorgveld ligt in scherven en maatschappelijk knettert het ook. De gezamenlijke strijd tegen corona is een publiekelijke stammenstrijd geworden. Stammen die geleid worden door forse ego's, zeker, maar wel ego's met expertise. Dat veel partijen die zich zeer bewust zijn van hun verantwoordelijkheden de media opzoeken, duidt erop dat ze op zijn minst onvoldoende gehoord worden door de minister." FD denkt dat het enorm zou helpen als het kabinet een heldere en bestendige lijn uitdragen, "...met haalbare verwachtingen en weinig beloftes, na zorgvuldig geluisterd te hebben naar een breed scala vertegenwoordigers van medische en maatschappelijke belangen."
- Verschillende media leveren -nog voordat die gepresenteerd is- commentaar op het nieuwe openingsplan. NRC gaat dieper in op het stappenplan en haar voorgangers (eerdere richtlijnen) in een artikel getiteld 'Virus negeert routeplan kabinet'. Nadat de krant de lezer herinnert aan de gereedschapskist, de routekaart en signaalwaarden, introduceert NRC het openingsplan als 'de nieuwste poging om de coronacrisis te vatten in een protocol'. Volgens de krant waren de vele pogingen om het virus te vangen in richtlijnen geen 'onverdeeld succes', want vaak zou het kabinet zich niet hebben gehouden aan de eigen doelstellingen. Volgens NRC lijkt het stappenplan geënt op de Britse praktijk: premier Boris Johnson wil de samenleving in vier stappen openen. Hoewel Johnsons adagium "geen datums maar data" - alleen als de besmettingsaantallen laag genoeg zijn, kan de volgende stap worden genomen - lijkt op het Binnenhof geen weerklank te vinden, zo concludeert de krant. In kabinetskringen wordt wél weer een datum genoemd: 28 april. Volgens het Volkskrant-commentaar bij monde van Raoul du Pré heeft het kabinet de verontwaardiging over uitstel van versoepelingen over zichzelf afgeroepen; "Nog funester voor het draagvlak dan geen perspectief bieden, is steeds perspectief bieden dat daarna weer moet worden herroepen." Al noemt Du Pré het ongeduld dat het kabinet in de greep zou hebben, 'intussen goed te begrijpen' aangezien het kantelpunt waarop genoeg mensen niet of minder vatbaar zijn voor het virus steeds dichterbij. Ook politiek verslaggever Bas Knoop (FD) stelt dat het kabinet iedere keer zijn eigen teleurstelling organiseert. Volgens Knoop ondermijnen 'verwachtingen die keer op keer niet waargemaakt worden' het draagvlak voor de crisisaanpak en vergroot het de polarisatie in de publieke discussie over het beleid; "Ziehier de crux van het probleem. Het afgelopen jaar presenteerde het kabinet tal van versies van een routekaart, die als leidraad moet dienen wanneer er versoepeld kan worden en wanneer het tijd is de teugels juist aan te trekken. Om zich er vervolgens keer op keer niet aan te houden." Volgens Knoop lijkt het kabinet zich met het openingsplan vanavond "andermaal te stoten aan dezelfde steen".

Opiniepeilingen

- Ook uit onderzoek en peilingen blijkt dat de bevolking haar mening geeft over de aanpak. Uit onderzoek van I&O Research in opdracht van NOS blijkt dat 42% van de 60-plussers een vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin niet meer ziet zitten. De vaccinatiebereidheid voor andere vaccins is hoger. Als voorbeeld 92% van de 60-plussers is bereid om het Pfizer-vaccin te krijgen. Het Janssen-vaccin heeft in alle leeftijdsgroepen een draagvlak van ten minste 75%. 58% wil zelf kiezen met welk vaccin zij worden ingeënt. Volgens het onderzoek heeft de berichtgeving over AstraZeneca geen invloed op de algehele vaccinatiebereidheid. Van Nederlanders die nog niet gevaccineerd zijn geeft 55% aan zeker een vaccinatie te halen en 20% waarschijnlijk. Onderzoeker I&O research Milan Driessen geeft aan dat mensen de vaccins afzonderlijk beoordelen. "Hoewel het vertrouwen in het vaccin van AstraZeneca tanende is, geldt dat blijkbaar niet voor vaccinaties in het algemeen." De groep onder de 65 die het vaakst van plan is om zich te laten vaccineren, is die tussen

de 18 en 24. Dat is ook de categorie die volgens eerder onderzoek mentaal het meest 'gebukt' gaat onder de lockdown. Uit de stelling van de dag van de Telegraaf blijkt dat 50% van de deelnemers denkt dat de 'prikstop' met AstraZeneca schadelijk is. Volgens de deelnemers moeten kwetsbaren onder de 60 jaar die het geen probleem vinden om AstraZeneca te krijgen die kunnen aangeven.

- Uit onderzoek van I&O Research in opdracht van NOS blijkt dat zes op de tien Nederlanders geheel of grotendeels achter de versoepelingen van de coronamaatregelen staan die het kabinet heeft uitgesteld. Dat de versoepelingen nu [voorlopig niet doorgaan](#) is voor mensen dan ook moeilijk te slikken, concludeert I&O Research uit [draagvlakonderzoek](#). Voor sommige versoepelingen is de steun zelfs enorm. Dat geldt vooral voor de uitbreiding van het toegestane aantal bezoekers van een naar twee, waar 80% achter staat. De beperking van het aantal bezoekers vonden mensen van meet af aan de lastigste maatregel. Steeds minder Nederlanders houden zich er aan. Ook de opening van hogeschole en universiteiten (met snelsten) kan op veel steun rekenen: 72% is daarvoor. En ongeveer twee derde van de bevolking onderschrijft het openen van terrassen en winkels. Het langer voortduren van de avondklok leidt tot minder teleurstelling. Met de avondklok heeft slechts 17% problemen. Het draagvlak voor het coronabeleid als geheel is nog altijd relatief groot: 61% staat achter de manier waarop het kabinet in het algemeen omgaat met de maatregelen. Maar de roep om versoepelingen neemt dus wel steeds verder toe. En onderzoeker Peter Kanne valt op hoeveel mensen onbegrip tonen over maatregelen en met name wat zij zien als de inconsistente manier van communiceren daarover. "...Het niet doorgaan van eerder uitgelekte versoepelingen maakt dat onbegrip en de teleurstelling alleen nog maar groter," 14% meent dat de coronamaatregelen zelfs compleet zouden moeten worden losgelaten, inclusief de 1,5 meter afstand. In januari op het hoogtepunt van de tweede golf was dat minder dan de helft: 6%.